

Viggo Rivad

I mere end 50 år har Viggo Rivad (f. 1922) stået som den store formidler af et dansk, humanistisk fotografi. Det er derfor en glæde for EGV, at Viggo Rivad har indvilliget i at vise et mindre udvalg af sit arbejde i anledning af organisationens 100 års jubilæum.

Umiddelbart er udstillingen ikke prangende. Ved første øjekast tager billedpræsentationen sig ensom, måske endda lidt forlegen ud, som den står der, ganske beskeden i bl.a. Københavns Rådhus' store hal. Men går man tættere på og standser op ved Viggo Rivads fotografier, opdager man en underfundig styrke i skil-

dringen af mennesket. Derved er udstillingen ikke ulig de samfundsgrupper, som EGV beskæftiger sig med: De ensomme, de fattige og de socialt udsatte, som ikke gør væsen af sig, og som alt for ofte glemmes, men som tit har meget at byde på, når de endelig giver sig til kende.

Viggo Rivad har sine rødder i traditionen efter de franske, humanistiske fotografer, heriblandt Robert Doisneau, Izis og Willy Ronis. For dem såvel som for Viggo Rivad handler fotografiet om at forene en æstetisk, poetisk realisme med menneskelige værdier. Hos Viggo Rivad kommer dette til udtryk i de sikre kompositioners vedvarende interesse for tilværelsens morsomme, sørgmuntre eller dystre sider; konstant kredser hans billeder,

hvad enten de er i sort/hvid eller farver, om såvel overraskende spontanitet som stille, tungsindigt svind.

Eksempler på denne store menneskelige spændvidde er to serier, der fornemt viser både vemodige, ømme og rå sider af Viggo Rivads arbejde.

I Et Farvel fra 1962 ses den bevægende afsked mellem et ældre ægtepar. Serien har mest af alt karakter af ét langt suk; et sidste åndedrag, hvori livet forsvinder og adskiller mand og kone for altid. Fotografierne går tæt på, helt nænsomt uden at intimidere; balancen mellem æstetik, kærlighed og sorg er nærmest fuldendt i fortællingen.

Anderledes direkte er billedserien fra Kofoeds Skole fra 1975. Samfundets udsatte og skæve eksistenser skildres her med stor empati, solidarisk stiller billederne sig på de portrætteredes side. Indlevelse og medfølelse er det, som gør de deprimerende billeder udholdelige; trods en udtalt elendighed opretholdes et omsorgsfuldt blik for mennesket.

Også i Viggo Rivads enkeltstående fotografier ses et særegent blik for mennesket og de sociale omstændigheder, som præger det: Skrøbeligheden og intimiteten er udtalt i billedet af et ældre par, der danser i en kolonihave på Amager; med eftertryk runger stilheden og det forladte liv i et interiørbillede fra et hus på Femø; et ellers banalt fotografi fra 2009 af en pige, der bærer en dukke over gaden, bliver bevægende på grund af pigens store seriøsitet. Hun er mor! Og endelig: Den ensomme skikkelse, som igen og igen dukker op i Viggo Rivads billeder – i en gade, i en affolket terminal, som en

soldat alene på vagt – opretholder konstant en følelse af nagende indadvendthed og manglende fællesskab.

Netop de mange variationer over menneskets samspil med omgivelserne, som Viggo Rivad insisterer på i sit fotografi, sætter også EGVs arbejde og formål i perspektiv. For at forstå ensomheden må fællesskabet og de sociale relationer ligeledes fremhæves. For at forstå alderdommen må barnets leg og læring inddrages. Hvor kommer vi fra, hvad bliver vi til og hvorfor?

Viggo Rivads fotografier er ikke tilfældige blade fra en løsrevet hverdag. I al væsentlighed udtrykker hans billeder de humanistiske værdier, særegent og poetisk bearbejdet ved hjælp af kameraets realisme.

Johan Zimsen Kristiansen, kunsthistoriker mag.art.

Viggo Rivad, f. 1922. Autodidakt fotograf. Har bl.a. modtaget bronzemedalje ved verdensudstillingen i New York 1964/1965, Statens Kunstfonds treårige arbejdslegat 1974, Bindsbøll Medaljen 1984, Statens Kunstfonds livsvarige ydelse 1999. Viggo Rivads værker indbefatter bl.a. serierne Et Farvel (1962), Kofoeds Skole (1975), Fra Venezia (1980) og Amra. En nubisk kvinde (1998).

Præsentationen "Gråspurve" er blevet til med støtte fra Velux Fonden, Dansk Tennis Fond, Augustinus Fonden og Københavns Kommune.

Billedudvalg og print: Viggo Rivad

Tekst: Peter Olesen og Johan Zimsen Kristiansen

Grafiker: Henriette Wiberg Danielsen

Trykkeri: Thomsen Offset A/S

www.egv.dk

Gråspurve

En præsentation af Viggo Rivads fotografier i anledning af Ensamme Gamles Værns 100 års jubilæum

En ærlig mand

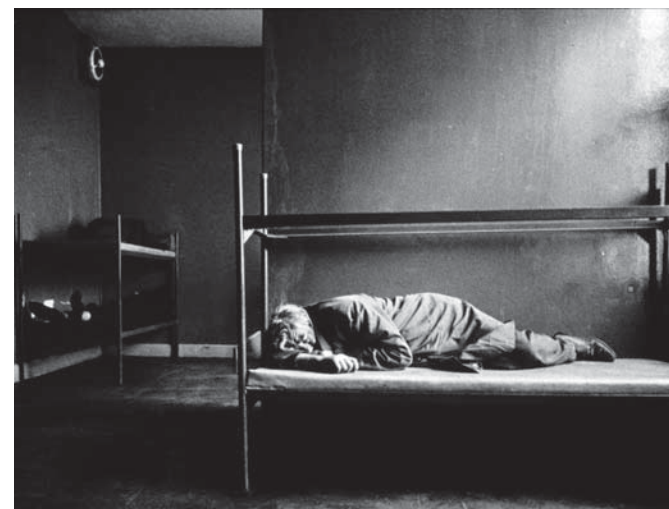

Gråspurve er titlen på den lille men meget sigende præsentation af den gamle fotograf Viggo Rivads billeder. Gammel er vel ok at sige, når manden, der stadig er aktiv fotograf, er fyldt 88.

Han er en ærlig mand. Jeg ved det, fordi jeg kender ham lidt og havde fornøjelsen at få ham til at skrive om sit liv i bogen "OVER 80 – og fuld

af livskraft" – udgivet i samarbejde med EGV Fonden i 2007. Faktisk en ganske bevægende tekst, hvor et vist vemod lyser ud af hans ærlige fortælling. Tidligt skilt, meget lidt kontakt med sine to voksne børn, ingen børnebørn, ensom med kun få af de gamle venner tilbage – og så sit ret udsigtsløse forhold til en langt yngre

egyptisk kvinde, Amra, som han ikke kan flytte til, og hun ikke til ham, primært pga. for store kulturforskelle og den store aldersforskel.

Trods vemoden og den store ensomhed kan han dog alligevel skrive: "Men bortset fra det er jeg stort set tilfreds med min tilværelse i dag. Jeg kan komme og gå, som jeg vil, ingen venter mig".

Det er om noget "Ældre om ensomhed" – ærlig snak, ingen omsvøb, livet som en slags gråspurv.

Sådan ser han også verden, hudløst ærlig – og ofte ensom. Se bare hans fotografier.

Peter Olesen, journalist og forfatter

Ensomme Gamles Værn i 100 år

EGV